

Átfogó értékelés Serényfalva községi Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

A Gvt. 96.§ (6) bekezdésében foglalt kötelezettség alapján, tekintettel a 149/1997.(IX.10.) Korm. Rendelet 10. sz. mellékletében foglaltakra; Serényfalva községi Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2006. évi ellátásáról az alábbiak szerint értékelem.

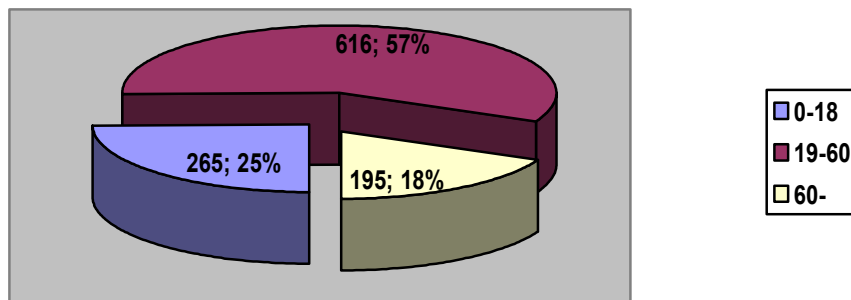
Az értékelés során felhasználásra került a Polgármesteri Hivatal gyermekvédelmi- és gyámhatósági tevékenységének dokumentációja, statisztikája; valamint az önkormányzat által fenntartott közoktatási intézményekben folytatott gyermekvédelmi tevékenység adatai.

1. Serényfalva község demográfiai mutatói

A település lakosság száma 2007. december 31-én: 1.076 fő.

A lakosság korcsoportos megoszlása:

Év	Fő
0-2	34
3-5	38
6-14	126
15-18	67
19-60	616
60-	195

A településen 265 fő 0-18 év közötti lakos él.

2. Az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátások

Az önkormányzat az 1997. évi XXXI. tv. felhatalmazása alapján, a többszörösen módosított 11/2000.(V05.) rendeletében szabályozta a gyermekek védelmének helyi rendszerét, az önkormányzat által biztosított pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokkal biztosította 2007-ben, az alábbiak szerint:

a./ pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény;
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,

b./ személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgálat,
- gyermekek napközbeni ellátása érdekében működtetett óvoda, általános iskolai napközi.

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** 2006. Január 1-vel váltotta, az addigi elsősorban pénzbeli ellátásként működő rendszeres gyermekvédelmi támogatást.

Új ellátási forma a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény került bevezetésre, 2006. január 1-vel.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek családjában **az egy főre eső jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 120 %-át** (2007-ben ez 32.556.- Ft.)

Ha ezt a határt a jövedelem **meghaladja, de az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át nem (2007-ban 35.269.-Ft), jogosult a gyermek a kedvezményre,** ha

- o a szülő vagy más törvényes képviselő egyedülállóként gondozza,
- o tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos,
- o nagykorúvá vált és 23. éves koráig vagy középfokú vagy felsőfokú nappali tanulmányokat folytat, 25 éves koráig felsőfokú nappali tanulmányokat folytat.

A jogosultság megállapításához mindkét jövedelmi helyzetben vizsgálni kell **a család vagyoni helyzetét** is. A kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek családjában található vagyontárgyak

- o **egy főre jutó értéke** nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát **(2007-ben az 542.600 Ft-ot);**
- o illetve **együttesen** számítva a hetvenszeresét **(2007-ben az 1.899.100Ft-ot).**

Nem kell vagyonsként figyelembe venni azt az **ingatlant** melyben a szülő vagy más törvényes képviselő **lakik,** továbbá a **mozgáskorlátozottságra** tekintettel tulajdonban lévő **gépjárművet.**

A jövedelmi és vagyoni helyzetre a kérelemben nyilatkozni kell.

A jogosultsági feltételek teljesülése esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság **1 év időtartamra** állapítható meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretei között a gyermek **kedvezményes étkeztetésre, normatív tankönyvtámogatásra,** illetve tárgyév július hónapban (ha július 1-én a jogosultsága fennállt) **egyszeri támogatásra (2007-ben 5.000 Ft),** valamint egyéb jogszabályban meghatározott esetleges kedvezményekre.

A változás **a gyermekek kedvezményes, vagy ingyenes étkeztetését is módosította** az alábbiak szerint:

a.) Az **óvodás, az 1-4. évfolyamon** nappali rendszerű **iskolai oktatásban** részt vevő és **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek** után az intézményi térítési díj **100%-át** kell kedvezményként biztosítani. Vagyis ezek a gyermekek **2006. január 1-től ingyen** étkeznek.

b) A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 5-8 osztályos** tanuló után az **intézményi térítési díj 50%-át**,

c) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetében, ha a gyermek **három- vagy többgyermekes családban él** **gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át**,

d) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő **tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló** után az **intézményi térítési díj 50%-át**,

kedvezményként kell biztosítani. Tehát ezek után a **gyerekek után a szülő, csak a térítési díj felét fizeti.**

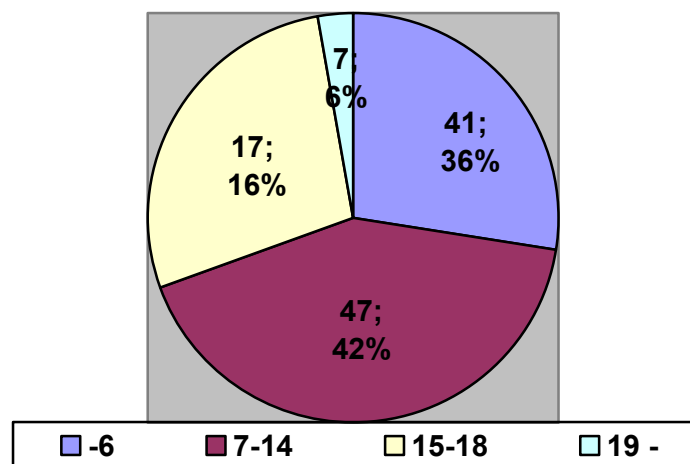
A normatív kedvezmény csak egy jogcímen lehetett igénybe venni.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2007. december 31-én 134 fő kiskorú, és 4 fő nagykorú, nappali tanulmányokat folytató részesült, összesen: 138 fő. Ez összesen 64 családot érintett. A támogatás megállapítására irányuló kérelmek közül 10 fő ellátásra való jogosultsága nem került megállapításra, illetve a kérelem elutasításra került a hatáskör gyakorlója által (jegyző -2006. január 1-vel változott a hatáskör telepítés) a kiskorúak családjának jövedelmi viszonyai miatt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény **egyszeri támogatása** (5.000 Ft/fő x 2 alkalom) jogcímen 2007. év folyamán: 1 320 e Ft került kifizetésre.

A 2007. december hó folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők korcsoportos megoszlása

Korcsoport	- 6	7-14	15-18	19 -	összesen
Gyermekek száma	38	58	38	4	138

A 2007. december hó folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült családok a gyermekek száma szerint

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	összesen
Családok száma	21	26	11	6	0	64
Ebből: egyedülálló szülő	9	6	4	0	0	19

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítására erre irányuló kérelem hiányában 2007. év során nem került sor.

A középiskolai tanulmányokat folytatók, valamint a felsőfokú képzésben részt vevők számára 414 e Ft, az általános iskolások számára 481 e Ft került kifizetésre, **tankönyvtámogatás jogcímén** (az általános iskolások esetében az állami normatív tankönyvtámogatás mellett, helyi kiegészítő támogatás is megállapításra került.)

Tankönyvtámogatásban részesülők számának megoszlása és a ráfordított kiadás

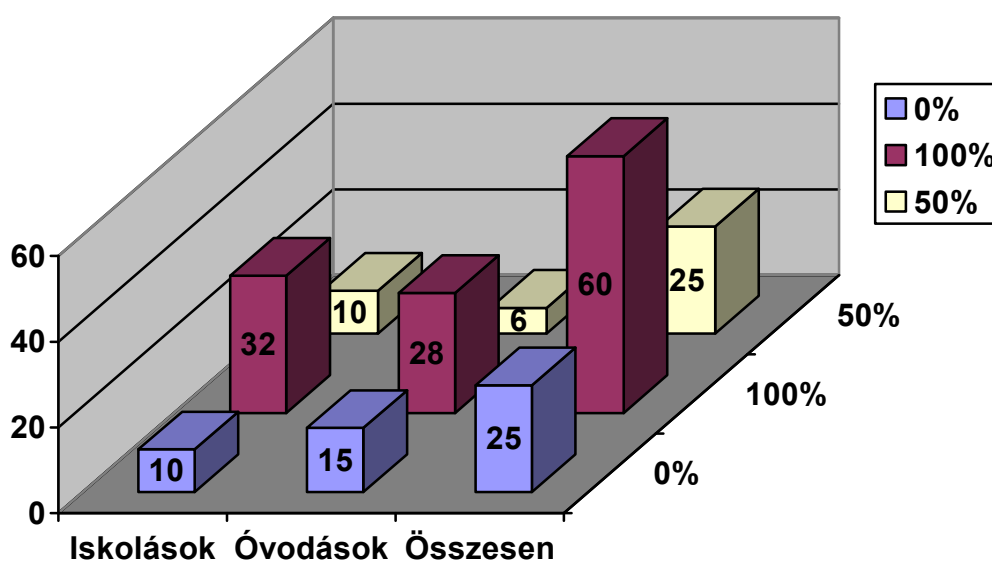
Megnevezés	Általános iskolások	Középiskolások	Felsőfokú képzésben részt vevők	összesen
Fő	118	59	10	187
Összeg	481	354	60	895

A gyermekjóléti alapellátások biztosítása keretében 71 fő óvodás, 21 fő napközi otthonos és 29 fő menzai **napközbeni étkező gyermek** ellátására került sor.

A gyermekétkeztetés esetén valamennyi törvényi előíráson alapuló kedvezményes étkezési formáját biztosítottuk a gyermekek részére.

Gyermekétkezésben részt vevők száma és megoszlása, az étkezési napok szerinti átlagszámolással

Megnevezés	Általános iskolások	Óvodások	Összesen
50% kedvezmény	10	6	16
100% kedvezmény	32	28	60
Teljes díjat fizetők	10	15	25
Összesen:	52	49	101

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás

Serényfalva községben a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait **az Ózdi Többcélú Kistérségi Társulás** keretein belül működő **Putnok Város VESZK Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat**a látja el, társulási megállapodás alapján. A Szolgálat tevékenységéről az Önkormányzat Képviselő-testületét külön beszámoló formájában tájékoztatja. A Szolgálat tevékenységéből az értékeléshez az alábbiakat emelem ki:

Serényfalván 1 fő látta el a gyermekjóléti szolgálat teendőit, a településen heti 8 órában. A Szolgálat tájékoztatása szerint az ún. „gyermekjóléti forgalom” 125 fő volt 2007-ban. Ebből az alapellátásban gondozott gyermekek száma 15 fő, védelemben vételre, hatósági eljárás kezdeményezésére 9 gyermeknél került sor.

A gyermekjóléti szolgálat kiemelt hangsúlyt fektetett a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére, a veszélyeztetettség előidéző okainak feltárására.

A gyermekek veszélyeztetettségének oka elsősorban a családok alacsony jövedelmi helyzetére, a munkanélküliségre, egészségügyi gondokra, a szülők alulképzettségére, család- és életvezetés, mentálhigiénés problémákra, a szülők káros szenvedélyeire (elsősorban alkohol) vezethetők vissza.

2007-ben kiskorú családból való kiemelésére nem került sor.

A gyermekvédelmi rendszer fontos eleme a jelzőrendszer megfelelő hatékonyságú működése. A helyi jelzőrendszer tagjai (oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei; védőnő, polgármesteri hivatal ügyintézője, jegyző, családsegítő) törekszenek az együttműködésre. Mivel kislélekszámú településről van szó, a személyes kapcsolatok nem elhanyagolhatóak. A családokban jelentkező nevelési problémákat legkorábban (a gyermek életkorának megfelelően) az oktatási intézmények észlelik. Kiemelt szerepe és felelőssége van tehát ezen intézmények pedagógusainak, gyermekvédelmi felelőseinek.

A jelzőrendszer nélkülözhetetlen tagja, a tanköteles kort még be nem töltött gyermekek tekintetében a **védőnő**. Serényfalva védőnői körzete Punokkal közösen működik.

2007-ban 17 fő várandós kismamát – akik közül szociális helyzete miatt 1 fő volt veszélyeztetett, és 12 újszülöttet gondozott a védőnő.

Tájékoztatása szerint mindennapos kapcsolatban áll a település oktatási intézményeivel, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával. Tapasztalata szerint a jelzőrendszer megfelelően működik, nagyobb horderejű problémával nem szembesültek.

A **közoktatási intézmények** által ellátott gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet az intézményvezetők értékelték, melyeket az alábbiak szerint foglalok össze:

3.1. Móra Ferenc Általános Iskola

A tanulókra vonatkozó mutatók:

Veszélyeztetett tanulók: 1 fő

Hátrányos helyzetű tanulók: 36 fő

Ebből halmozottan hátrányos helyzetű: 21 fő

A hátrányos helyzetet leggyakrabban kiváltó okok: a Köznevelési törvény 121. § 14. bekezdésének megfelelően, hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította.

Ezen belül **halmozottan hátrányos helyzetű** az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője, illetve szülei - az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás, a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata szerint - legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen, továbbá az a gyermek, az a tanuló, akit tartós nevelésbe vettek.

A veszélyeztetettséget kiváltó leggyakoribb okok:

- anyagi helyzet romlása,
- elhanyagoló nevelés
- munkanélküliség növekedése,
- szegénység
- a szülők alkoholfogyasztása, nem megfelelő életvitele.

A gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a GYIV- felelősnek és az osztályfőnöknek a feladata.

A gyermek és ifjúságvédelmi felelős feladatát munkaterv alapján végzi.

A GYIV felelős a családsegítővel és az osztályfőnökökkel a 2007 évben 8 családnál tett látogatást.

A családlátogatást kiváltó okok a következők: elhanyagolás, szülő alkoholizmusa, és az ehhez kapcsolódó családi anomáliák miatt kialakult gyermekek tapasztalható pszichoszomatikus tünetek megjelenése, deviáns szülői illetve gyermeki magatartásformák, alapvető higiénia nélkülözése, élőködők megjelenése. A családlátogatások alkalmával a szülők pozitív hozzáállást tanúsítottak. A problémák megbeszélésekor partnerként viselkedtek. A problémamegoldó folyamatban viszont a legtöbb esetben már passzivitás volt tapasztalható a részükről. Az eredményességet ez nagymértékben befolyásolta.

A GYIV felelős a látogatások időpontjáról, tapasztalatairól **családlátogatási naplót** vezet.

.

3.2. Napközi Otthonos Óvoda:

A gyermekekre vonatkozó mutatók:

Veszélyeztetett gyermekek: 0
Hátrányos helyzetű gyermekek: 31
Ebből halmozottan hátrányos helyzetű: 20

A hátrányos helyzetet leggyakrabban kiváltó okok:

- Rosszul felszerelt, egészségtelen lakáskörülmények, életmód
- Rossz anyagi helyzet, nem megfelelő életvitel
- A szülő egyedül neveli gyermekét, válás körüli konfliktusok
- Nevelés, gondozás hiánya, szülők alacsony iskolai végzettsége
- Szenvedélybetegség a közvetlen családban

A nevelési intézményben a csoportokban dolgozó óvónők látja el a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat, kötelező óráján túl, a munkaidő kedvezmény igénybevétele nélkül. A feladatellátás során megvalósul a gyermekek veszélyeztetettsége és hátrányos helyzete okainak feltárása, családlátogatások szervezése és lebonyolítása, napi kapcsolattartás a szülővel, kompetencia határokron belül esetkezelés; a jelzőrendszer tagjaival való folyamatos együttműködés, a bejáró gyermekek vonatkozásában a lakóhelyük szerint gyermekjóléti szolgálattal, gyámhatósággal való kapcsolattartás, karitatív tevékenység végzése.

Az intézményvezető az ellátott feladatokat, a feladatellátás hatékonyságát jónak, eredményesnek, az objektív lehetőségek által determináltnak értékelte.

Az intézményvezetők, a védőnő, a gyermekjóléti szolgálat értékelésében kiemelt szerepet kapott az együttműködés hangsúlyozása, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai között. A jelzőrendszer működése megfelelő, a védőnő, a családsegítő és a gyermekvédelmi felelős mindennapi munkakapcsolatban áll. A jelzés, a visszacsatolás hatékony. Például a rendszeres óvodába járás, elköltözések, családi problémák kezelése a beleavatkozás határán belül. A tényszerű tapasztalatok viszont azt mutatják, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyságán javítani szükséges. Nem történik időben, a megelőzhetőség érdekében jelzés a családsegítő irányába. A tett intézkedések hatékonyságáról megfelelő visszacsatolás, információ nincs.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

2007-ban védelembe vételi eljárása 1 esetben indult. A korábbi évben védelembe vett 4 fővel szemben eredményes volt a gyermekvédelmi intézkedés.

Családból való kiemelésre, ideiglenes hatályú elhelyezésre 2007-ben 1 esetben került sor.

5. Putnok Városi Gyámhivatal hatósági intézkedései:

Putnok Város Gyámhivatala 2006-ban az előző években keletkezett ügyek soros felülvizsgálatát végezte el, egyébként hivatalunkat környezettanulmányok készítése miatt kereste meg.

6. Felügyeleti szervek által végzett ellenőrzések tapasztalatai:

A BAZ. Megyei Gyámhivatal Serényfalva községi Önkormányzat Jegyzőjénél, mint I. fokú gyámhatóságnál, 2003. március 18-án tartott szakmai ellenőrzést.

Az ellenőrzés tárgya az 1997. évi XXXI. tv. tv. és a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet alapján végzett gyámhatósági tevékenység vizsgálata, különös tekintettel a védelembe vételi eljárásokra.

Az ellenőrzés az ügyiratokat, az ügyintézés módját rendben találta, jogszabálysértést nem tapasztalt.

Az azóta eltelt időben a gyámhatósági tevékenység szakmai és felügyeleti ellenőrzésére nem került sor.

7. Jövőre vonatkozó, célok, elképzelések, javaslatok

Az önkormányzat jelenlegi gazdálkodási, finanszírozási körülmények között a gyermekjóléti alapellátások körét bővíteni, a törvényi kötelező feladatok megvalósításán túl, nem tudja. Cél a meglévő alapellátási formák biztosítása, szinten tartása.

2007. évben számos családban, kiskorúval kapcsolatban jelentkezett nevelési probléma, mely miatt hatósági intézkedések (jegyző, gyámhivatal, rendőrhatóság) sorának foganatosítására volt szükség. Kiemelkedő feladat, ezen jelenségek visszaszorítása, kezelése, megelőzése.

Jellemzően a családokban előforduló életvezetési gondok, problémák a gyerekeknél jelentkeznek látványosan. Ezek következménye pl. az igazolatlan iskolai mulasztások miatti eljárások lefolytatása, melyek az elmúlt években egyáltalán nem voltak jellemzők.

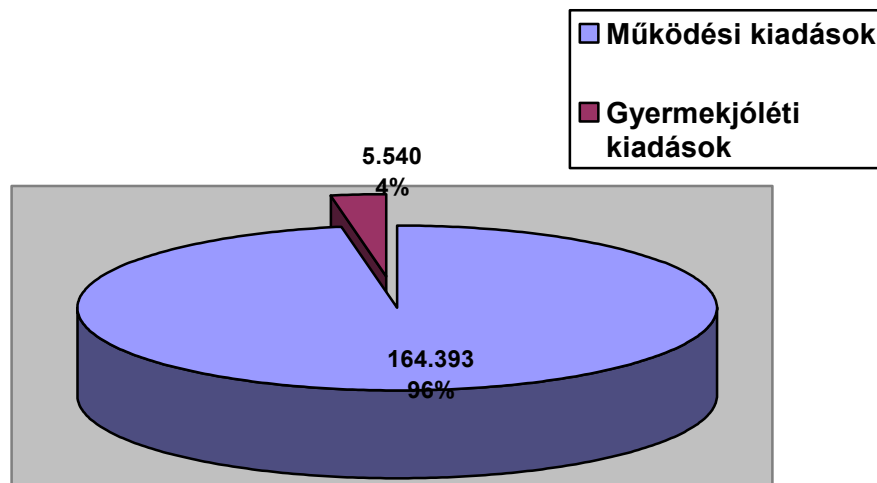
A gyermekvédelmi-, gyámhatósági munka egyik alapelve a gyermek családban való nevelésének a biztosítása. A gyermekvédelmi rendszer résztvevői ezért mindent meg is tesznek, de legtöbbször a szülő az,, aki gyermeke érdekében nem képes magatartásán, életvitelén változtatni.

Ezért a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyságának növelése, mely elsősorban a szereplők szakmai felkészültségének, együttműködésének, hozzáállásának, tenni akarásának függvénye.

A gyermekjóléti alapellátásra fordított, ahhoz kapcsolódó költségek:

Megnevezés	Gyermekvédelmi kedvezmény	Tankönyv-támogatás	Étkeztetés Gyermekjóléti Szolgálat 1
E Ft	1.320	895	2.892
Összesen	5.107		
Önkormányzat 2006. évi összes működési kiadása	174.317		

*A védőnő által ellátott feladat költségei nem kimutathatóak. Az iskolai GYIV tevékenység költsége az intézmény személyi jellegű kiadásai között szerepel.

Fontos feladat a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyságának növelése, mely elsősorban a szereplők szakmai felkészültségének, együttműködésének, hozzáállásának, tenni akarásának függvénye.

A településen társadalmi-, civil szervezetként sportegyesület, illetve polgárőrség működik, így azok feladatellátásba való bekapcsolódása – jellegüknél fogva – nem lehetséges.

Serényfalva, 2008. április 26.

Dr. Herczeg Tibor
jegyző